

Emotieregulatie en transdiagnostische CGT bij kinderen en adolescenten

- > Nieuwe inzichten in het verband tussen emotieregulatie en psychopathologie
- > Diagnostische instrumenten om emotieregulatie te meten bij kinderen en adolescenten
- > Praktische toepassing van transdiagnostische cognitieve gedragstherapie bij deze leeftijdsgroep

Meer dan 75% van de classificatiecategorieën in de DSM-5 worden gekenmerkt door problemen die kinderen, jongeren en volwassenen ervaren met emoties en emotieregulatie. Bij angst- en depressieve stoornissen verwijst de benaming alleen al naar de dysregulatie van emoties, maar ook bij andere stoornissen is het moeilijk kunnen omgaan met emoties vaak een essentieel kenmerk. Emotieregulatie kan daarom beschouwd worden als een belangrijk transdiagnostisch concept dat duidelijke implicaties heeft voor behandeling. De laatste jaren is bovendien de wetenschappelijke kennis over emoties en emotieregulatie enerzijds en het verband tussen emotieregulatie en psychopathologie anderzijds exponentieel toegenomen. Het lijkt tijd om deze inzichten ook in de diagnostische en therapeutische praktijk toe te passen.

Tot nu toe wordt bij de diagnostiek van aangemelde kinderen en jongeren met emotionele problemen vooral gebruik gemaakt van vragenlijsten die nagaan in welke mate zij last hebben van bepaalde emoties (angst, spanning, woede, verdriet, eenzaamheid...). Ook al wordt hiermee zeker bruikbare informatie verzameld, toch lijkt het minstens even belangrijk om ook te onderzoeken welke emotieregulatiestrategieën gebruikt worden en waarom deze strategieën onvoldoende effectief zijn. Hiervoor zijn ondertussen diverse instrumenten beschikbaar, al worden ze in de praktijk nog niet vaak ingezet. In deze nieuwe GTP PAO-cursus krijg je een overzicht van deze instrumenten en wordt ook besproken hoe ze de cognitief gedragstherapeutische behandeling van kinderen en jongeren kunnen inspireren.

Cognitief gedragstherapeutische therapieprotocollen zijn tot nog toe vooral stoornisspecifiek opgevat. Van therapeuten wordt verondersteld dat ze telkens deze verschillende protocollen aanleren en toepassen, ook al komen vaak dezelfde technieken en procedures terug. Is het echter wel nodig om stoornisspecifiek te werk te (blijven) gaan? Misschien is het zinvoller om kinderen en adolescenten vooral te leren op een meer adequate wijze met emoties om te gaan. Stilaan verschijnen in de literatuur de eerste beschrijvingen van transdiagnostische cognitieve gedragstherapie bij deze leeftijdsgroep waarbij het aanleren van adaptieve emotieregulatie de belangrijkste doelstelling vormt. In deze cursus maak je kennis met deze vorm van therapie en leer je hoe je de principes ervan kunt integreren in je eigen behandelingen. Op de tweede dag staat de praktische toepassing centraal aan de hand van de bespreking van casuïstiek van de cursisten.

Bestemd voor

Psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en psychiaters die werkzaam zijn in de jeugd-GGZ en die bekend zijn met de basisbegrippen van de cognitieve gedragstherapie.

Doel

Na afloop van deze cursus:

- > heb je inzicht in recente wetenschappelijke kennis over emoties, emotieregulatie en het verband met psychopathologie
- > ben je bekend met diagnostische instrumenten om emotieregulatiestrategieën na te gaan bij kinderen en adolescenten
- > ken je de basisprincipes van transdiagnostische cognitieve gedragstherapie bij kinderen en adolescenten en heb je inzicht in de wijze waarop deze therapie concreet vormgegeven kan worden

Werkwijze

De docent zal een uiteenzetting geven over de nieuwe wetenschappelijke inzichten en deze tijdens de eerste dag toepassen op eigen casuïstiek. De verschillende diagnostische instrumenten worden gedemonstreerd en eveneens met casusmateriaal geïllustreerd. Therapeutische toepassingen worden geoefend met rollenspel. Tijdens de tweede dag wordt ingegaan op de casuïstiek van de deelnemers. Je moet rekenen op een tijdsinvestering van 6 uur per cursusdag voor literatuurstudie en opdrachten. Maximaal aantal deelnemers is 20.

Programma

Dag 1

- > Inleiding over nieuwe ontwikkelingen in de wetenschappelijke literatuur over het thema van de cursus
- > Emoties, emotieregulatie en psychopathologie (met voorbeelden uit de praktijk)
- > Diagnostiek van emotieregulatie bij kinderen en adolescenten (overzicht, bespreking en oefening aan de hand van enkele casussen). Aan bod komen instrumenten die in het Nederlands beschikbaar zijn zoals de BRIEF, de FEEL-KJ, de Vragenlijst Non-productieve denkprocessen voor kinderen en de Penn State Worry Questionnaire voor kinderen, maar ook Engelstalige instrumenten zoals bijv. de Emotion Regulation Index for Children and Adolescents
- > Transdiagnostische cognitieve gedragstherapie bij kinderen en adolescenten: basisprincipes, voorbeelden uit de literatuur en oefeningen met casusmateriaal

Dag 2

- > Bespreking van ervaringen van deelnemers met diagnostiek en behandeling van emotieregulatie bij kinderen en adolescenten aan de hand van concrete casuïstiek van cursisten
- > Toets

Literatuur

Southam-Gerow, M.A. (2013). *Emotion Regulation in Children and Adolescents. A Practitioner's Guide*. New York/London: The Guilford Press. ISBN 978-1-4625-0829-7. Over dit boek moet je zelf beschikken.

Docent

Drs. E.C. (Eric) Heyns, kinder- en jeugdpsycholoog en psychotherapeut, cognitief gedragstherapeut VGCT, supervisor VVGt, werkzaam in een vrijgevestigde praktijk in Turnhout (België)

Certificaat, toetsing en accreditatie

Deelnemers ontvangen een GIP PAO-certificaat op basis van aanwezigheid (minimaal 75%) en actieve deelname. Voor een certificaat met accreditatie is minimaal 90% aanwezigheid, actieve deelname en een voldoende resultaat op de toets (meerkeuzevragen) vereist.

Accreditaties:

- > herregistratie cognitief gedragstherapeut VGCT (nascholingscursus): 6 uur
- > herregistratie klinisch psycholoog (FGzP): 4 punten
- > herregistratie NIP Eerstelijnspsycholoog: 6 punten waarvan 1 uur diagnostiek en 5 uur behandeling
- > registratie NVO Orthopedagoog-Generalist / NIP Kinder- en jeugdpsycholoog: 6 uur waarvan 3 uur diagnostiek en 3 uur behandeling
- > herregistratie NVO Orthopedagoog-Generalist / NIP Kinder- en jeugdpsycholoog: 6 uur.

Vanwege de uitbreiding van de cursus naar twee dagen wordt accreditatie aangevraagd voor 12 uur.

Data en tijd

18-12-2014, 12-2-2015. Donderdag, 10.00 - 17.00 uur

Plaats

Utrecht, Regardz Meeting Center La Vie (op loopafstand van NS-station Utrecht Centraal).

Kosten

€ 685 vrij van btw, inclusief lunch, koffie en thee, exclusief boek.

Inschrijven

Het inschrijfformulier vind je op de website, www.gitp-pao.nl.

Incompany

GITP PAO kan deze cursus ook incompany geven. Neem voor meer informatie contact met ons op, per e-mail: pao@gitp.nl of via de telefoon: 013 5355825.

ETC